

Temat: Sprawa Polski w czasie I wojny światowej i odzyskanie niepodległości.

Na podstawie informacji podanych przeze mnie poniżej oraz zawartych w podręczniku na stronach od 139 do 141, od 152 do 156, od 160 do 165 i podanych stronach internetowych wykonaj zadania znajdujące się w ćwiczeniach na stronach od 62 do 63, od 68 do 69, od 72 do 73. Proszę przepisać temat do zeszytu.

<https://epodreczniki.pl/a/slon-a-sprawa-polska/DLVnSYq5x>

1. II wojna światowa rozbudziła nadzieje na odzyskanie niepodległości. Po raz pierwszy od czasów rozbiorów zaborcy Polski stanęli do walki przeciwko sobie (Niemcy, Austro – Węgry kontra Rosja).
2. Pojawiły się dwie główne orientacje polityczne prezentujące odmienne poglądy na temat dróg prowadzących do odzyskania niepodległości:
 - a) Koncepcja niepodległościowa – na której czele stał Józef Piłsudski, który uważał, że współpraca z Austrią przyniesie odzyskanie niepodległości. Jeszcze przed wybuchem wojny utworzył w Galicji polskie oddziały, które po wybuchu wojny weszły w skład Legionów Polskich. Jego nadzieje okazały się złudne i kiedy w 1917 roku Niemcy i Austria zażądali od Legionów złożenia przysięgi na wierność ich władcom Piłsudski wraz z większością swoich podwładnych z I i III brygady odmówił. Spowodowało to rozwiązanie Legionów i aresztowanie zbuntowanych żołnierzy. Piłsudskiego osadzono w więzieniu w Magdeburgu w Niemczech. Oficerów i żołnierzy w Beniaminowie i Szczypiornie.
 - b) Prorosyjska – na jej czele stał Roman Dmowski, który uważał, że najkorzystniej będzie opowiedzieć się po stronie Rosji i państw ententy. Uważał, że po wygranej wojnie car w zamian za pomoc wyrazi zgodę na utworzenie niepodległego państwa polskiego.
3. W zaborczych armiach walczących na wszystkich frontach znaleźli się Polacy. 5 sierpnia 1915 roku wojska niemieckie wkroczyły do Warszawy.
4. Z czasem zaborcy osłabieni działaniami wojennymi chcąc wzmocnić swoje armie zgadzali się na tworzenie polskich oddziałów wojskowych. Najstojnijszymi były wspomniane Legiony Polskie z I Brygadą dowodzona przez Józefa Piłsudskiego. Sławą okryła się też Armia Polska z gen. Józefem Hallerem z II Brygady, który uciekł do Francji w maju 1917 roku.
5. Oprócz działań zbrojnych i tworzenia armii działali również politycy, którzy zakładali różne organizacje, które działały na zasadzie ośrodków i próbowali podejmować działania dyplomatyczne chcąc zainteresować sprawą polską państwa biorące udział w wojnie. Do ważnych przedstawicieli polskiej dyplomacji należeli Roman Dmowski, twórca Komitetu Narodowego Polskiego i Ignacy Paderewski.
6. Wiele państw składało Polakom różne propozycje:
 - a) Akt 5 listopada 1916 roku – gubernatorzy niemiecki w imieniu Wilhelma II i austriacki w imieniu Franciszka Józefa zapowiadali utworzenie Polski jako monarchii z ziem zaboru rosyjskiego pod berłem obu cesarzy
 - b) Podobny dokument wydała strona rosyjska
 - c) Duże znaczenie miał 14 punktów Wilsona, który w 13 punkcie powiedział o konieczności stworzenia niezawisłego państwa polskiego z dostępem do morza.

7. W połowie 1918 roku gdy działania wojenne dobiegały końca i państwa zaangażowane w wojnę przeżywały wewnętrzne kryzysy Polacy wykorzystali to i we wrześniu 1918 roku przystąpili do rozbrajania żołnierzy niemieckich i austriackich.
8. Na czele państwa stanął Józef Piłsudski i rozpoczął tworzenie organów władzy centralnej.
9. 11 listopada 1918 roku uznano, że Polska odzyskała niepodległość.

LEGIONY POLSKIE

Jeszcze przed formalnym wypowiedzeniem wojny przez Austro – Węgry Rosji nasi, a dokładnie 7 osób z oddziałów zorganizowanych przez Piłsudskiego wpadło 60 km za granicę wroga i zrobiło rekonesans. Zarekwirowali kilka koni, które później stały się podstawą naszej kawalerii. Początkowo był 300 osób, z którym formowano kompanie kadrowe. Pierwsza liczyła 150 osób. W sierpniu 1914 roku I kadrówka wyruszyła z Krakowa w stronę Kielc do miasta dotarli bez problemu, ale tam nie uzyskali poparcia ludności. Piłsudski przewidział, że Rosjanie darują sobie obronę na zachód od Wisły, więc stwierdził, że gdyby udało mu się przejąć Warszawę to mógłby postawić Austriaków i Niemców przed faktem dokonanym. Jednak Austriacy chcieli, aby Polacy walczyli na tyłach Rosjan, więc nie wyposażyli naszych w sprzęt do otwartej walki na froncie. W końcu Austriacy rozszyfrowali zamiary Polaków i rozkazali wcielić Legiony do armii austro – węgierskiej. Juliusz Leo, prezydent Krakowa i poseł, szef Koła Polskiego w wiedeńskim parlamencie uspokoił wściekłych Austriaków i przepchnął koncepcję Legionów Polskich, działających pod austriackimi rozkazami. Ważne to było bo oni dawali sprzęt. I 27 sierpnia 1914 roku z rozkazu naczelnego wodza armii Austro – Węgier arcyksięcia Fryderyka powstały **Legiony Polskie**. Austriacy poszli na jeszcze jedno ustępstwo. Pozwolili Polakom służącym w ich armii w Galicji przejść do Legionów Polskich. W ten sposób powstały 2 dość duże ekipy. Legion Wschodni i Legion Zachodni, oba po jakieś 8,5 tys. osób. Piłsudski sam bez zgody austriackiej przydzielał stopnie oficerskie. Legiony świetnie wypełniały swoje zadania polegające na prowadzeniu działań zaczepnych żeby osłonić przegrupowywanie się głównych sił. Świetnie walczyły z Rosjanami pod Kozienicami. Doskonale też Piłsudski przeprowadził odwrót spod Krakowa. Prowadził żołnierzy nocami tak, że Rosjanie nie byli ich w stanie otoczyć. Odwrotu dokonał wbrew rozkazowi austriackiemu. Po tej udanej akcji został awansowany na brygadzystę, w zasadzie stanowisko utworzone specjalnie dla niego. II Brygada z płk. J. Hallerem działała na Węgrzech i w Galicji Wschodniej. Pod **Rokitną** dokonała niesamowitej szarży ułanów. Nasi mieli poprowadzić natarcie na rosyjskie okopy, a później miała ich wesprzeć piechota. Nasi ruszyli i zdobyli 3 linie umocnień. Potem okazało się, że wsparcie jest naprawdę beznadziejne. Nasi ponieśli ogromne straty z 63 osób do okopów powróciło tylko 7. Inna walka na Wołyniu pod Kostiuchnówką odbyła się przy 5,5 tys. naszych przeciwko 13 tys. Rosjanom. Gdyby nie udana akcja Polaków to Rosjanie otoczyliby pozostałe wojska i zdobyli gigantyczną przewagę na froncie. III Brygada z płk. Szeptycki działała na Wołyniu. Piłsudski dobrze wiedział, że Austriacy nie mają uzupełnień, a potrzebują ludzi do walki.

Rozwiązania zadań prześlij na adres pklemzynska@sp13pabianice.pl do piątku 27 marca (możesz zrobić zdjęcie i je przesłać). Pamiętaj, aby podpisać pracę. Jeżeli okaże się, że wrócimy do szkoły 30 marca to sprawdzę ćwiczenia już w szkole. I jeszcze niestety czeka nas sprawdzian zapowiadziany z I wojny. Planuje go zaraz po powrocie na pierwszej lekcji. Dacie radę. Pozdrawiam.